2. බුද්ධ ධර්මය

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - **5. විදසුන් වඩන්නෝ ඇති තතු දකින්නෝ.**

ක්‍රියාකාරකම -
පිළිතුරු සපයන්න

1.අප සිත්සතන් තුල ඇති රාග,ද්වේෂ ,මෝහ ආදී කෙලෙස් යටපත් කිරීමට උපකාරී වන භාවනාව කුමක්ද?

----

2. ඇත්ත ඇති සැටියෙන් දකින නුවණ, බුදුදහමේ හදුන්වා ඇත්තේකෙසේද?

3.විපස්සනා භාවනාව හදුන්වන වෙනත් නම් 02 ලියන්න.

i.---------------------------------------

ii. ---------------------------------------

4.කුසල කර්ම, අකුසල කර්ම ආදී වශයෙන් හැදින්වෙන දිගු කලක් නැවත නැවත කිරීමටත් , ප්‍රබලත්වයට පත්වන චේතනාව පෙරටු කොටගත් ක්‍රියා හැදින්වෙන්නේ කුමන නමින්ද?

5.යථා භූත ඤාන දස්සනය යනු කුමක්ද?

6.විපස්සනා භාවනාව වැඩීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන 4ක් ලියන්න.

i. ---

ii. ---

iii. ---

iv ---

7.පංචස්කන්ධය නම් කරන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - **6. සසුන් කෙත සරුකළ , උතුමෝ ගුණැති පෙරකල.**

ක්‍රියාකාරකම -
පිළිතුරු සපයන්න

1.වැලිවිට සරණංකර හිමිගේ ගිහිකල නම කුමත්ද?
----

2. වැලිවිට සරණංකර හිමි,පිණ්ඩපාතික සරණංකර හිමි ,අසරණ සරණ සරණංකර හිමි යන නම් වලින් හැඳින්වූයේ ඇයි?

3.“සිල්වත් සමාගම“ නමින් සංවිධානයක් පිහිටුවා ගත්තේ කවුරුන්ද?

----

4. සරණංකර හිමි කරනලද සුවිශාල සේවයට ගෞරවයක් වශයෙන්උන්වහන්සේට සගරජ පදවිය පිරිනැමුවේ කවුද?
----

5. වැලිවිට සරණංකර හිමි රචනා කරන ලද ග්‍රන්ථ 4 නම්කරන්න.

i. ---   ii.---------------------------------------

iii.--   iv. --------------------------------------

6. සරණංකර හිමිගේ චරිතයෙන් ගතහැකි ආදර්ශ 4 ලියන්න.

i. --
ii. --
iii. --
iv. --

7.“මාගේ මේ ව්‍යායාමය බුද්ධ ශාසනයේ චිරස්ථිතිය පිණිස මිස, කිසි කළෙකත්රජසැප පිණිස නොවන්නේය”යනඅභීත සටන් පාඨය අනුව කටයුතු කළේ කවුද?

8.දුටුගැමුණු රජුගේ දෙමව්පියන් කවුරුන්ද?

----

9. දුටුගැමුණු රජුගේ ප්‍රධානම ශාසනික මෙහෙවර කුමත්ද?

10.දුටුගැමුණු රජු ඉදිකරවූ චෛත්‍ය 2 නම්කරන්න.

i. -------------------------------------
ii. -------------------------------------

11.මිරිසවැටිය සෑදවූයේ කවුරුන්දැයි දක්වා එය සෑදවීමට හේතු වූ කරුණු කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

12.ලෝවාමහාපාය නම්වූ අසිරිමත් ගොඩනැගිල්ල කරවූයේ කවුරුන්ද?

----

13. දුටුගැමුණු රජුගේ චරිතයෙන් ගතහැකි ආදර්ශ 4 ලියන්න.

i. --
ii. --
iii. --
iv. --

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - **7.මහලු වියෙහි දුක් නොවන්න,තුරුණු දිවිය ගොඩ නගන්න.**

ක්‍රියාකාරකම -
පිළිතුරු සපයන්න

1.ධම්ම පදය සූත්‍ර පිටකයේ කුමන නිකායට අයත්ද?
----

2. ධම්ම පදයේ වග්ග 26 යටතේ ඇති ගාථා ගණන කීයද?

----

3. ධම්ම පදය බෞද්ධයාගේ අත්පොත ලෙස සැලකෙන්නේ ඇයි?

----

4 i. උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ..........ගාථාව සම්පූර්න කරන්න.

ii. එහි තේරුම ලියන්න.

iii. එම ගාථාවේ එන කරුණු ඇසුරින්,ජීවිතය සාර්ථක කරගතහැකි අයුරු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

5.i.අචරිත්වා බ්‍රහ්මචරියං.................ගාථා යුගලය නිවැරදිව ලියන්න.

ii.ඒවායේ තේරුම වෙන වෙනම ලියන්න.

iii.ධම්ම පදය ඇසුරින් ,ඔබ ජීවිතාදර්ශ ලබා ගන්නා අයුරු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - **8. අනුසස් දැක සිල්වත් වෙමු.**

ක්‍රියාකාරකම -

පිළිතුරු සපයන්න

1. සීලය යනු කුමක්ද?

----
2. විරමණය හා සමාදානය හඳුන්වන්න

----
3. සිල්වත් වීමෙන් ලැබෙන ආනිසංශ 5 ක් ලියන්න.

----
4. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් භෝග විනාශයට හේතුවන කරුණු වලින් 5ක් ලියන්න.

----
5. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ජීවිතය (චරිතය)පද්මාකාර වන්නේ කෙසේද?

----
6. පද්ම උපමාව අනුව ත්‍රිවිධාකාර පුද්ගලයන් නම් කර හඳුන්වන්න.

----
7. පාසල් ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් ඔබ පද්මාකාර ජීවිතයක් ගත කළයුත්තේ කෙසේදැයි පහදන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම **- 9. සබඳතා රකින මිනිස් යුතුකම්. (1 කොටස)**

පිළිතුරු සපයන්න.

1. සිගාලෝවාද සූත්‍රය අනුව නැගෙනහිර,දකුණ**,** බටහිර යන දිසා තුනට අදාළ යුතුකම් ඊ සටහනකින් දක්වන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - 9. සබඳතා රකින මිනිස් යුතුකම් . (2 කොටස)

පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. “මාතා පිතා දිසා පුබ්බා” යන පාඨය හොඳින් මතකයේ තබා ගන්න.

2. උතුර,උඩ,යට යන දිසා තුනට අයත් යුතුකම්, ඊ සටහනකින් දක්වන්න.

3. අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් යුතුකම් බටු කිරීමෙන් සමාජ දියුණුව ඇති වන ආකාරය එක් සමාජ කණ්ඩායමක් ඇසුරෙන් විස්තර කරන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - 10. රුදුරු මිනිසුන් අතර වෙමු අපි සොඳුරු මිනිසුන්

පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. ගසක් මුල වැඩ සිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ සමීපයට පැමිණ ඔබ දෙවියෙක් ද, ගාන්ධර්වයෙක් ද, යක්ෂයෙක් ද, මනුෂ්‍යයෙක් ද යැයි බුදු රජාණන් වහන්සේගෙන් විමසා සිටියේ කවු ද?

----

2. පද්ම උපමාව අනුව බුදු රජාණන් වහන්සේ වදාළ ත්‍රිවිධ පුද්ගලයන් නම් කරන්න.

----

3. පද්මාකාර ජීවිතයක් යනු කුමක්දැයි හඳුන්වා පද්මාකාර ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා කටයුතු කරන අයුරු කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

----

4. ශිෂ්‍යයෙකු වශයෙන් ඔබ පද්මාකාර ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා කටයුතු කරන අයුරු කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - 11.අපේකම සහ සහජීවනය

පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. සහජීවනය යනු කුමක් ද?

----

2. සතර බ්‍රහ්ම විහරණ නම් කරන්න.

----

3. අත්තූපනායික ධර්ම පරියාය යනු කුමක් ද?

----

4. ජාතික ආගමික සමගිය සහජීවනය ගොඩනගා ගැනීමට සතර සංග්‍රහ වස්තුව ඉවහල් වන අයුරු කෙටියෙන් දක්වන්න.

----

5. අලුත් අවුරුදු දා අනුගමනය කරන සිරිත් තුනක් හා විරිතක් නම් කරන්න.

----

6. බුදු රජාණන් වහන්සේ සහජීවනයෙන් කටයුතු කළ අවස්ථාවක් නම් කරන්න.

----

7. පහත පාඨ වල අර්ථය ලියන්න.

I සමවායෝ එව සාධු

II සමග්ගා හෝථ මා විවදථ

----

8. බෞද්ධයන් විසින් කළ යුතු දැහැමි ක්‍රියාවන් දෙකක් නම් කරන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - 12. කර්මය සහ එහි ප්‍රභේද හැඳින ගනිමු.

පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

1. කර්මය යනු කුමක් ද?

----

2. දස අකුසල් අතර

I කයින් සිදුවන අකුසල කර්ම (කායික කර්ම)

II වචනයෙන් සිදුවන අකුසල කර්ම (වාචික කර්ම)

III මනසින් සිදුවන අකුසල කර්ම (මනෝ කර්ම)

වෙනවෙනම ලියා දක්වන්න.

3. අකුසල කර්ම සඳහා මුල් වන අකුසල චේතනා තුන නම් කරන්න.

----

4. කුසල මූල තුන නම් කරන්න.

----

5. කර්මයේ ප්‍රභේද ගැලීම් සටහනකින් දක්වන්න.

6. වර්තමාන කර්ම වලින් හා පරිසර සාධක ඇසුරින් අතීත කර්ම ශක්තිය පාදා ගැනීමට ද වෙනස් කර ගැනීමට ද ඇතැම් විට නැති කර ගැනීමට ද හැකි වන අවස්ථා 4 කි. ඒවා නම් කරන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්ම
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - 13.ඇති තතු කියන තිලකුණු දහම.

පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. බුදු දහමඅනුව පංචස්කන්ධය උපමාකර ඇතේ කුමකට ද?

----

2. බුදු දහමේ මූලික ඉගැන්වීම් අතර වන ත්‍රිලක්ෂණය නම් කරන්න.

----

3. ත්‍රිලක්ෂණ දහමට යටත්ව ,පංචස්කන්ධය නාම රූප ධර්ම වලට බෙදා දක්වන්න.

----

4. ත්‍රිලක්ෂණය මෙනෙහි කරමින් වඩනා භාවනාව නම් කරන්න.

----

5. බුදු දහමේ පංචස්කන්ධය උපමාකර දක්වා ඇත.එම උපමා වෙන් වශයෙන් සටහන් කරන්න.

----

6. ත්‍රිලක්ෂණය ධර්මය පිළිබඳ ඉගෙනීමෙන් , ශිෂ්‍ය ජීවිතයට ලැබෙන ප්‍රයෝජන විස්තර කරන්න.

විෂයය - බුද්ධ ධර්මය
ශ්‍රේණිය - 10 ශ්‍රේණිය
පාඩම - 14. පටිච්ච සමුප්පාදය හැඳින ගනිමු.

පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

1. සසර දුක් විවරණය වන තුන් ආකාරය කුමක් ද?

----

2. පටිච්ච සමුප්පාදය හඳුන්වන වෙනත් නමක් ලියන්න.

----

3. පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යාය සඳහන් මූල සූත්‍රය ලියන්න.

----

4. අස්සජි තෙරණුවන් විසින් උපතිස්ස පිරිවැජියාට බුදුරදුන්ගේ ධර්මය කුමක් ද යන්න හඳුන්වා දුන් ගාථාව හා එහි අර්ථය පැහැදිළි කරන්න.

----

5. එදිනෙදා ගැටළු විසදා ගැනීමේ දී පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යාය ඉවහල් කර ගත හැකි අයුරු පැහැදිළි කරන්න.